

Anonimizirana verzija

Prijevod

C-577/21 – 1

Predmet C-577/21

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

20. rujna 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

Sofiyski gradski sad (Bugarska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

11. kolovoza 2021.

Tužiteljice:

LM

NO

Tuženik:

HUK-COBURG-Allgemeine Versicherung AG

Rješenje [omissis]

Sofiyski gradski sad (Gradski sud u Sofiji) [omissis]

[omissis]

[omissis; sastav suda i nacionalni postupak] je prilikom donošenja odluke uzeo u obzir sljedeće:

- 1 Sud je rješenjem [omissis] zaključio stadij izvođenja dokaza, otvorio usmeni dio postupka i proglasio predmet spremnim za donošenje odluke. Prilikom pripreme odluke taj je sud smatrao da bi njemačko pravo, koje se primjenjuje na obvezu naknade neimovinske štete koju je dijete pretrpjelo zbog smrti jednog od roditelja u prometnoj nesreći, moglo biti protivno pravu Unije. Konkretnije, riječ je o

zhtjevu njemačkog prava da dijete, kako bi ostvarilo pravo na naknadu te štete, mora imati patološko oštećenje zdravlja zbog boli i patnje koje je doživjelo uslijed smrti jednog roditelja.

2 *[omissis; navodi o nacionalnom postupku]* stoga je sud

RIJEŠIO:

3 **Ukida se** njegovo rješenje kojim se zaključuje stadij izvođenja dokaza, otvara usmeni dio postupka i predmet proglašava spremnim za donošenje odluke.

4 **Uputit će** se zahtjev za prethodnu odluku Sudu Europske unije *[omissis; upute sudskoj upravi]*.

5 **Prekida se** *[omissis]* postupak dok Sud ne odluči o zahtjevu za prethodnu odluku.

6 *[omissis; navodi o nacionalnom postupku]*

7 *[omissis]*

I. ČINJENICE

1. ČINJENICE I ZAHTJEVI STRANAKA PRED SUDOM

1.1. Argumenti tužiteljica

8 LM i NO su u svojoj tužbi *[omissis]*, koju je u njihovo ime podnio njihov zakonski zastupnik i otac CD, navele da su one kćeri AB-ove, koja je preminula nakon prometne nezgode koja se zbila 27. srpnja 2014. Nesreću je prouzročio CD u Emsdettenu (Njemačka).

9 Zbog traume uslijed smrt majke narušeno je njihovo psihičko zdravlje. To se očituje u sljedećem: gubitku sna i noćnim morama; promjenama raspoloženja – iritabilnosti, nemiru, povučeniosti; društvenoj izolaciji i samoizolaciji; gubitku interesa za nekada zabavne aktivnosti; lakšem nastanku anksioznosti.

10 CD je kod tuženika, HUK-Coburg-Allgemeine Versicherung AG (u daljnjem tekstu: HUK) bio osiguran od odgovornosti za štetu učinjenu trećim osobama. HUK je svakoj od tužiteljica isplatio naknadu štete zbog smrti njihove majke u iznosu od 5000,00 eura, koju su one smatrale nedostatnom. Tužiteljice tvrde da HUK svakoj od njih mora isplatiti dodatnih 300 000 leva (BGN) na ime naknade štete. Stoga traže od suda da HUK-u naloži da im isplati navedenu naknadu štete *[omissis upućivanje na tužbu i druge postupovne radnje tužiteljica]*.

1.2. Tuženikovi argumenti

- 11 HUK je podnio odgovor na tužbu kojim istu osporava. Naveo je sljedeće:
- a) Primjenjivo pravo je njemačko pravo. To pravo, međutim, 27. srpnja 2014. nije predviđalo naknadu za neimovinsku štetu koju su pretrpjele treće osobe, osim ako se ne radi o traumatskom oštećenju njihova zdravlja. Njemačko pravo od 22. srpnja 2017. predviđa obvezu naknade neimovinske štete koju su pretrpjele treće osobe, ako su se one nalazile u posebnoj bliskoj vezi s oštećenikom,
- b) AB je doprinijela svojoj smrti jer je:
- bila suvozač u vozilu kojim je upravljao putnik u alkoholiziranom stanju;
  - nije bila vezana sigurnosnim pojasom.
- c) zatražena naknada štete je previsoka. HUK stoga traži da se tužba odbije *[omissis]*

2. ČINJENICE KOJE JE SUD UTVRDIO NAKON ŠTO JE PRIMIO NA ZNANJE ČINJENIČNE NAVODE STRANAKA I DOKAZE IZ PREDMETA

- 12 AB je rođena 28. rujna 1987. *[omissis]* Njezina starija kći, NO, rođena je 12. svibnja 2006., a mlađa kći, LM, 27. srpnja 2010. Njihov otac je CD. *[omissis]* Bile su normalna djeca, o kojoj su se brinuli njihovi roditelji.
- 13 CD i AB su se 2013. nastanili u Njemačkoj radi zaposlenja. Uvečer, 26. srpnja 2014., CD i AB slavili su rođendan sina AB-inog rođaka. CD je konzumirao pivo, što je AB vidjela.
- 14 CD i AB su se nakon ponoći uputili kući, da bi CD oko 3 sata ujutro upravljao osobnim vozilom Opel ulicom Neubrückenstraße u Emsdettenu, upravni okrug Münster, Njemačka. AB se u automobilu nalazila na suvozačkom mjestu i nije bila vezana sigurnosnim pojasom.
- 15 Brzina tog osobnog vozila iznosila je otprilike 113 km/h. Vozilo je prešlo preko pružnog prelaza da bi potom udarilo u drugo vozilo koje je bilo parkirano u blizini. Nakon sudara se prevrnulo i udarilo u ogradu. Potom se zaustavilo s kotačima u zraku.
- 16 AB je uslijed te nezgode preminula. Da se AB vezala sigurnosnim pojasom, ne bi pretrpjela smrtonosne ozljede. Neposredno nakon nezgode CD-u je izmjerena koncentracija alkohola u krvi od 1,17 ‰ *[omissis]*. Nesporno je da je u tom trenutku CD bio osiguran u HUK-u od odgovornosti za štetu učinjenu trećim osobama.

- 17 NO i LM bile su u Bugarskoj kada su saznale za smrt svoje majke. Nakon majčine smrti obje su kćeri patile i tugovale zbog svojeg gubitka; plakale su i žalovale za majkom. Osjećale bi napetost svaki puta kada bi im netko spomenuo majku; osjećale su emocionalnu prazninu; čeznule su za time da zagrlje [svoju majku]. Zbog smrti majke nisu pretrpjele patološko oštećenje zdravlja [omissis].
- 18 Dana 27. srpnja 2017. HUK je svakoj [tužiteljici], LM i NO, isplatio naknadu štete u iznosu od 5000,00 eura. Odluka se nije odnosila na neimovinsku štetu [omissis].

III. Primjenjive odredbe nacionalnog zakonodavstva

- 19 Sofijski gradski sud je rešenjem [omissis] utvrdio da se na spor primjenjuje njemačko pravo, u skladu s člankom 7. stavkom 2. drugim podstavkom Uredbe Rim I i člankom 4. stavkom 1. Uredbe Rim II.
- 20 Relevantne odredbe njemačkog prava su:
- članak 844. njemačkog Građanskog zakonika (*Bürgerliches Gesetzbuch*, u daljnjem tekstu: BGB) prije njegovih izmjena od 22. srpnja 2017. na temelju Zakona o uvođenju prava na mirovinu za nadživjele osobe,
  - članci 823. i 253. BGB-a,
  - članak 115. Zakona o ugovorima o osiguranju,
  - presude Bundesgerichtshofa Savezne Republike Njemačke (u daljnjem tekstu: BGH) od 10. svibnja 2015., BGH VI ZR 8/14 i od 16. siječnja 2001., BGH VI ZR 381/99. [omissis]

IV. ODREDBE PRAVA UNIJE ČIJE SE TUMAČENJE ZAHTIJEVA U PREDMETU

- 21 [omissis]
- članak 1. stavak 1. Druge direktive Vijeća 84/5/EEZ od 30. prosinca 1983. o usklađivanju zakona država članica u odnosu na osiguranje od građanskopravne odgovornosti u pogledu upotrebe motornih vozila (Druga direktiva o automobilskoj odgovornosti).

V. RAZLOZI ZBOG KOJIH SUD SMATRA DA JE ZATRAŽENA PRETHODNA ODLUKA RELEVANTNA ZA PRAVILNO RJEŠENJE SPORA

- 22 Prema ustaljenoj sudskoj praksi BGH-a, pravo na naknadu štete za bol i patnju zbog smrti jednog od roditelja ostvaruje se samo ako su te patnje i bolovi doveli

do patološkog oštećenja zdravlja, odnosno bolesti (presude BGH-a od 10. svibnja 2015., BGH VI ZR 8/14 i od 16. siječnja 2001., BGH VI ZR 381/99). U ovom slučaju, ako bi Sofijski gradski sad primijenio to tumačenje BGH-a, tada tužbu tužiteljica treba odbiti jer bol i patnja koju su one pretrpjele nakon smrti svoje majke nije prouzročila nikakvo patološko oštećenje njihova zdravlja.

- 23 Pojam „tjelesna ozljeda” u smislu članka 1. stavka 1. Druge direktive o automobilskoj odgovornosti i članka 1. stavka 1. Treće direktive Vijeća 90/232/EEZ od 14. svibnja 1990. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na osiguranje od građanskopravne odgovornosti u pogledu upotrebe motornih vozila (Treća direktiva o automobilskoj odgovornosti) obuhvaća i duševne bolesti i patnje (presuda Suda od 24. listopada 2013., Drozdovs, C-277/12, EU:C:2013:685, t. 38.). Osim toga, taj pojam treba široko tumačiti (presuda Drozdovs, t. 40.).
- 24 Test koji BGH primjenjuje, prema kojem boli i patnje moraju prouzročiti patološko oštećenje zdravlja, znatno sužava tumačenje pojma „tjelesna ozljeda”. Nadalje, tim se sužavanjem tumačenja pojma „tjelesna ozljeda” u praksi znatno ograničava krug osoba koje imaju pravo na naknadu za neimovinsku štetu nastalu zbog smrti srodnika u prometnoj nezgodi.
- 25 Moguće je da je tumačenje BGH-a protivno pravu Unije jer se njime, zbog znatnog sužavanja kruga osoba koje mogu ostvariti naknadu neimovinske štete zbog smrti srodnika u prometnoj nezgodi, ograničava korisni učinak direktiva o automobilskoj odgovornosti. Sofijski gradski sad stoga postavlja Sudu prvo pitanje iz ovog zahtjeva za prethodnu odluku.
- 26 Kada je riječ o sporu između pojedinaca, nacionalni sud nije dužan ne primijeniti odredbe svojeg nacionalnog prava koje su u suprotnosti s odredbama direktive (presuda od 7. kolovoza 2018., Smith, C-122/17, EU:C:2018:631, t. 49.). Međutim, nacionalni sud je dužan prethodno tumačiti nacionalno pravo u skladu s pravom Unije (*Ibid*).
- 27 U ovom slučaju tumačenje BGH-a samo je jedno od mogućih tumačenja njemačkog prava. Stoga je, radi pravilnog rješavanja ovog predmeta, bitno znati može li bugarski sud tumačiti primjenjivo njemačko pravo (pravo druge države članice) primjenjujući načelo usklađenog tumačenja.
- 28 Ako je BGH-ovo tumačenje njemačkog prava, prema kojem se pravo na naknadu neimovinske štete prouzročene smrću bliskog srodnika u prometnoj nesreći ostvaruje samo u slučaju patološkog oštećenja zdravlja, protivno pravu Unije, a bugarski sud smije tumačiti njemačko pravo u skladu s pravom Unije, Sofijski gradski sad bi tada mogao tumačiti njemačko pravo različito od BGH-a i tužiteljicama dosuditi naknadu štete. Sofijski gradski sad stoga postavlja Sudu prvo i drugo pitanje.

VI. ZAHTEJ ZA PRETHODNU ODLUKU

29 U skladu s navedenim, sud koji je uputio zahtjev upućuje Sudu sljedeća prethodna pitanja:

1. Je li tumačenje pojma „tjelesna ozljeda”, prema kojem takva ozljeda postoji samo u slučaju duševnih bolova i patnje djeteta zbog smrti roditelja u prometnoj nesreći ako su ti bolovi i patnja doveli do patološkog oštećenja djetetova zdravlja, protivno članku 1. stavku 1. Direktive 84/5/EEZ?

2. Primjenjuje li se načelo usklađenog tumačenja nacionalnog prava od strane nacionalnog suda kada nacionalni sud ne primjenjuje vlastito nacionalno pravo, nego nacionalno pravo druge države članice Europske unije?

[omissis]